Foreløbig strategi for håndtering af vWd1 i Dansk Stabyhoun Klub

Af Bestyrelsen

Op til og under generalforsamlingen var der rigtig meget debat om vWd1 og hvordan dette bør håndteres.

Genteknologien og diverse laboratorier har gjort det muligt, meget nemt at få sin hund testet for alt muligt. Således blev det synligt, at rigtig mange Stabyhoun er bærer af genet for vWd1 disease. Og hvad skulle man så gøre ved det?

Der blev taget skridt til at registrere alle disse resultater for vWd1. På hanhundelisten blev en status og en formodet status anført på forsiden. Avlsudvalget afviste parringer p.g.a. vWd1 status. Desuden blev der sendt en anmodning til Dansk Kennel Klub om at få dette indført som et avls-krav for racen. Dansk Kennel Klub afviste at give racen avls-krav for test af vWD1, men gav mulighed for frivillig registrering.

En gruppe opdrættere og andre Stabyejere satte spørgsmålstegn ved disse meget restriktive tiltag. Og da hele bestyrelsen valgte at trække sig til generalforsamlingen, står vi nu som helt ny bestyrelse og avlsudvalg – der skal vælge hvilken vej, vi skal gå mht. vWd1.

Til generalforsamlingen lovede den nye bestyrelse at foretage grundige overvejelser om dette og inddrage medlemmerne med henblik på at lave en strategiplan for vWd1.

Dette har vi nu en god opstart på og kan meddele følgende om vores tiltag.

Det nye avlsudvalg har søgt råd

Først har avlsudvalget deltaget i et internationalt møde med de andre landes Staby-klubber. De kunne berette, at de ikke bruger vWd1 restriktivt i avlsanbefalinger. Nogle lande registrerer status, andre undersøger slet ikke. De lande der registrerer, sætter ikke begrænsninger ud fra status. Og vWd1 er godt nok en gendefekt, men det er ikke klart hvor mange hunde, der har et problem med sygdommen, og rent faktisk har blødningstendens.

Derefter havde avlsudvalget et møde med Mikael Tranholm, DKK´s dyrlæge og medlem af DKK´s sundhedsudvalg.

Han udtaler, at vWd1 er en kompleks sygdom, som har det der kaldes variabel penetrans, dvs. man oplever hunde som genetisk er affected / påvist "lider", som aldrig udvikler blødninger. Selvom en hund har 2 gener for vWd, så er det ikke sikkert, at der er problemer med blødningstendens.

Derfor skal vi passe på ikke at lave så restriktive krav, at vi begrænser antallet af hunde der kan indgår i avl for meget.

Det er farligt at sortere mange hunde fra for noget, som ikke direkte giver syge hunde. Der er andre sygdomme, hvor det er nemt at tage den beslutning. Når det at have gendefekten er direkte lig med at blive syg, så kan man være nødt til at sortere på defekten.

Sorterer man mange hunde fra, så vil det gå ud over diversiteten. Og når diversiteten forringes, så dukker der andre problemer op. Alle hunde har mange defekte gener, men diversiteten "beskytter" imod, at der ikke bliver "dobbelt op" i en kombination, så der kan komme syge hvalpe. Derfor bør man kun sortere på alvorlige gendefekter. Og lige nu ser det ikke ud til, at vWd1 giver ret mange syge hunde.

Registrering af vWd1 status

Dansk Kennel Klub og Dansk Stabyhoun Klub vil gerne opfordre til en frivillig registrering af vWd1 status. Registreringer skal danne grundlag for viden og fremtidig ageren frem mod, i samarbejde med medlemmerne, at udarbejde en endelig strategiplan. Det er vigtigt, at registrering er korrekt og officiel, så det kan være til gavn for vores race.

Registrering af status for vWd1 skal være gennem Dansk Kennel Klub og den vej registreres på Hundeweb.
Det kræver, at man først bestiller en rekvisition, den tager man med til en dyrlæge, der attesterer for at tage testen. Testen sendes til et laboratorie og når resultatet kommer, sendes dette til Dansk Kennel Klub for registrering sammen med dyrlægens attest.

På denne måde bliver et resultat officielt, korrekt registreret og vi kan bruge data, i samarbejde med DKK. Hvis to hunde, der har status "fri for vWd1" får et kuld hvalpe, så vil alle disse hvalpe automatisk få status "fri pga. forældres status" og de behøver ikke selv at blive testet.

Normalt skal rekvisition bestilles INDEN testen tages. Men Mikael Tranholm har arrangeret, at Dansk Kennel Klub her i en overgangsfase (frem til 01.01.2027) accepterer rekvisition købt efter at prøven er taget (uden at det koster det normale dispensationsgebyr). Det er dog et krav, at det dokumenteres, at en dyrlæge har taget testen. På prøver fra

NB:

Hvis man skal have sit DNA resultat officielt registreret – så SKAL prøve være udtaget af en dyrlæge. Når det er dokumenteret og resultatet registreres, så finder man det på hundens data på hundeweb under fanebladet "Sundhed" – og derefter fanebladet "Godkendte".

Det er kun data under "Godkendte" der efterfølgende kan give afkom status "Fri via aner" hvis begge forældre er DNA testet fri.

Selvtest kan registreres under det der hedder "Anden sundhed".

Her finder du resultatet under fanebladet "Sundhed" – og derefter fanebladet "Ikke godkendte".

Vi anbefaler varmt at hundene får en officiel status, dvs på basis af køb af rekvisition og prøver udtaget af dyrlæger.

Laboklin, står det typisk på attesten hvilken dyrlæge, der har taget testen – så er det nok. Ellers skal f.eks. kopi af en dyrlægeregning kunne dokumentere dette.

Der vil på hjemmesiden blive indsat en tekst, der skridt for skridt forklarer, hvordan man kan bestille en rekvisition for vWd1. Samt en vejledning til, hvordan man kan få en dyrlægeattesteret test registreret, som allerede er taget.

På klubbens hanhundeliste

Da avlsudvalget har taget den beslutning, at vWd1, på linje med vores søsterklubber, ikke skal være en avlsrestriktion i Dansk Stabyhoun Klub – så vil alle ”korrekte registrerede resultater for vWd1” fremadrettet være tilgængelig på klubbens hanhundeliste under fuld beskrivelse på den enkelte hanhund.

I ZooEasy er nogle resultater for vWd1 anført. Disse vil ikke blive slettet, da de kun er til oplysning – de andre lande bruger heller ikke disse som restriktion.

Vigtigt

Det er fortsat til enhver tid den enkelte hunds ejer, der har den endelige beslutning, om man vil acceptere parringer med eller uden vWd1 status.

Indrapportering af hunde med blødningstendens

For at få et overblik over hvor mange af vores hunde der rent faktisk har blødningstendens, vil Dansk Stabyhoun Klub klart opfordre til og indføre muligheden for at indrapportere hunde har DNA-status affected/påvist ”lider” af vWd1, og samtidig udviser blødningstendens.

Dette kan gøres på vores hjemmeside/formularer/indberetning af sygdomme.

Da det ikke er alle Stabyhoun, som er affected / påvist ”lider” af vWd1, der udviser blødningsproblemer – så vil vi gerne opfordre til, at dette indrapporteres. Vi vil så føre en intern registrering af disse meldinger og efter en periode på 3-5 år, kan der måske vise sig et billede af, hvor stor problemet med blødning som følge af vWD1 er. Lige nu ved vi kun, at det ikke er alle hunde, der udvikler problemer.

Indrapporteringen skal således ikke være:
”min hund er syg, den er affected / påvist ”lider” af vWd1”
men istedet:
”min hund er affected / påvist ”lider” af vWd1 og ved en operation for xxx udviste den øget blødningstendens.”

For at få så mange indrapporteringer som muligt, vil dette være uden krav om dyrlægeattest, men så megen dokumentation som muligt er ønskelig, f.eks. oplevelse efter et dyrlægebesøg. Fuld på linje med indrapportering af anden arvelig sygdom.

Opsummering

Vi opfordrer til officiel registrering af vWd1 status på Hundeweb.

Vi beder om indrapportering af hunde med defekten, der udviser øget blødningstendens.

Disse data vil blive evalueret og diskuteret løbende og om 3-5 år kan vi gøre status.